

KOŚCIOŁY W RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Część 2

Kościół Ewangelicko-Augsburski

Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej od 1947 roku należy do ŚFL (Światowej Federacji Luterńskiej) w Genewie, a od roku 1948 należy do ŚRK w Genewie; należy również do PRE. Duchowym zwierzchnikiem ewangelików konfesji augsburskiej w Polsce jest, wybierany przez synod na dziesięcioletnią kadencję, Biskup Kościoła. Od 6 stycznia 2010 roku funkcję tą sprawuje bp Jerzy Samiec. Najwyższą władzą Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP jest, wybierany na pięcioletnią kadencję, synod.

W granicach Polski, Kościół ewangelicko-
augsburski administruje sześcioma
diecezjami: wrocławską, pomorsko-
wielkopolską, mazurską, warszawską,
cieszyńską i katowicką. Ogół wiernych
lutrańskich w Polsce oscyluje w granicach
70.000 osób, uczęszczających do 187
kościółów rozmieszczonych w 133 parafiach.

Organem władzy duchownej jest Konferencja Biskupów Kościoła. Współtworzą ją: Biskup Kościoła, biskupi diecezjalni, oraz biskup wojskowy.

Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP jest właścicielem wydawnictwa Augustana, wydaje dwutygodnik duszpasterski Zwiastun ewangelicki,

Kościół jest społecznością świętych, stąd u luteran brak beatyfikacji i kanonizacji. Nie modlą się do świętych, ani do Maryi, uważając to za przejaw bałwochwalstwa, zgodnie z pierwszym i drugim przykazaniem Bożym. Zgodnie z nauką Pisma Świętego, ewangelicy konfesji luterskiej uznają istnienie dwóch stanów po śmierci człowieka: nieba i piekła.

Doktryna Kościoła luterańskiego, oparta na przesłaniu ksiąg symbolicznych, nauce ks. dr. Marcina Lutra i późniejszych reformatorów, zebrana jest w Liber Concordiae, stanowiącej *norma normata* wykładu wiary. Za swoje fundamentalne zasady uważa: **sola Scriptura, solus Christus, sola gratia i sola fide.**

Sola Scriptura (jedynie Biblia). Pismo Święte stanowi jedyne źródło i normę wiary i życia chrześcijańskiego. Jest to *norma normans*. W ujęciu luterańskim tradycja, czy dogmaty ogłaszane przez ludzi nie mogą kształtować życia ani wiary chrześcijan.

Solus Christus (jedynie Chrystus). Jezus Chrystus jest naszym jedynym Zbawicielem, Odkupicielem, Pośrednikiem i Panem. Jego krzyż jest drogą prowadzącą do odkupienia i zbawienia, stąd musi zawsze znajdować się w centrum doktryny głoszonej przez Kościół, a sama luterańska *theologia crucis* oparta jest na paulińskiej deklaracji: My głosimy Chrystusa ukrzyżowanego (Por. 1Kor 1, 23).

Sola gratia (jedynie łaska). Usprawiedliwienie człowieka dokonuje się jedynie dzięki łasce Bożej darmo danej, poprzez wiarę w Jezusa Chrystusa. Uczynki człowieka nie mają tu żadnego znaczenia, nie stanowią zasługi, przez którą mógłby on dostąpić zbawienia. Są one natomiast owocami żywej wiary. Chrześcijanin spełnia dobre uczynki nie w nadziei dostąpienia przez nie zbawienia, ale dlatego, że jest zbawiony.

Sola fide (jedynie wiara). W myśl słów św. Pawła: Bez wiary zaś nie można podobać się Bogu (Hbr 11, 6), chrzest i żywa wiara, aktywna w miłości i dająca owoce, którymi są dobre uczynki, to warunki *sine qua non* ludzkiego zbawienia. Jedynie wiara w Jezusa Chrystusa daje człowiekowi zbawienie poprzez usprawiedliwienie z łaski Bożej na drodze ofiary krzyża dokonanej przez Pana Naszego. Luteranie uznają tylko dwa sakramenty: Chrzest i Eucharystię. Eucharystia udzielana jest wiernym ochrzczonym i konfirmowanym, zgodnie z ustanowieniem Jezusa, pod dwoma postaciami.

Ewangelicy augsburscy uważają, że pokuta, confirmacja, ordynacja, konsekracja, małżeństwo, czy modlitwa nad chorymi i umierającymi nie są sakramentami, lecz świętymi obrzędami, ważnymi dla chrześcijanina i Kościoła.

W Kościele luterańskim obecna jest idea powszechnego kapłaństwa wiernych, którzy na mocy Sakramentu Chrztu mają udział w kapłaństwie Jezusa Chrystusa.

Bibliografia

- **Źródła biblijne**
- *Pismo Święte Nowego Testamentu. Przekład ekumeniczny z języków oryginalnych*, Wydanie piąte poprawione, Warszawa 2012.
- **Dokumenty państwowe**
- *Ustawa z dnia 17.05.1989 o gwarancjach wolności sumienia i wyznania*, D.U. 1989, nr 29, poz. 155.
- *Ustawa z dnia 13.05.1994 o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej*, D.U. 1994, nr 73, poz. 323.
- **Literatura**
- Budniak J. (red.), *Pojednanie drogą Kościoła. Dziesięciolecie encykliki Ut unum sint*, Katowice 2006.
- Budniak J., Glaeser Z., Kijas Z. (red.), *Encyklopedia ekumenizmu w Polsce (1964-2014)*, Kraków 2016.
- Karski K., *Od Edynburga do Porto Alegre. Sto lat dążeń ekumenicznych*, Warszawa 2007.